

استراتژی های کلی جستجو در اینترنت

مدرس

دکتر پرستو پارسائی محمدی

مراحل انجام جستجو

- ۱- تعیین موضوع مورد جستجو
 - ۲- انتخاب پایگاه اطلاعاتی
 - ۳- تعیین کلید واژه های اصلی (کلید واژه هایی که مفاهیم را شرح می دهند)
 - ۴- تعیین کلیدواژه های مترادف، واژه های مرتبط یا دیگر انواع آن
 - ۵- انتخاب کلید واژه های کنترل شده
 - ۶- ترکیب مفاهیم و طراحی استراتژی جستجو (با استفاده از کلید واژه ها و عملگرها)
 - ۷- تعیین محدودیت ها و فیلترهای مورد نیاز
 - ۸- انجام جستجو و استخراج اطلاعات
 - ۹- بازبینی و ارزیابی نتایج (به لحاظ تعداد نتایج، میزان ربط آن ها با پرسش و ...)
 - ۱۰- در صورت نیاز اصلاح و تکرار جستجو و بازنگری آن
 - ۱۱- در صورت عدم دریافت نتیجه، آزمایش دیگر موتورها و پایگاه های جستجو
-

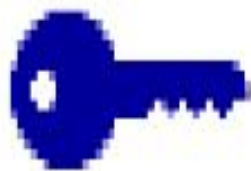
استراتژی یا راهبرد جستجو

استراتژی جستجو

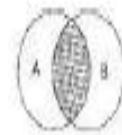
- استراتژی عبارت است از یک طرح عملیاتی به منظور سازماندهی اقدامات برای دستیابی به هدف
- طراحی نظاممند مراحل انجام یک جستجو را «راهبرد جستجو» می‌گویند.
- استراتژی جستجو عبارت است از مجموعه فعالیت‌ها یا فرآیندی که از طریق آن یک پایگاه اطلاعاتی مورد جستجو قرار گیرد تا مدارک متناسب با نیاز کاربر شناسایی و بازیابی شود.
- استراتژی جستجو به طور کلی شامل انتخاب و گزینش کلمات جستجو و نوع ارتباط و ترکیب آنها در قالب یک عبارت جستجو است
- بر خلاف جستجوی منابع در پایگاه‌های کتابشناختی، مدارک در اینترنت از طریق واژگان کنترل شده قابل بازیابی نیستند، بنابراین نیاز به فنون خاصی است که منابع مرتبط را شناسایی کنیم.

راهبرد کاوش چیست؟

بهره مندی از کلیدواژه ها همراه با عملگرهای کاوش و/یا ترکیبی از آنها در جهت استخراج صفحات وب

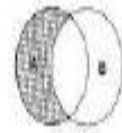
Keyword
Search

A AND B

A OR B

A NOT B

A XOR B

A AND B OR C

(A AND B) OR C

=

search strategy
the online research specialists

عملگرهای بولی (Boolean Operators)

جورج بول، ریاضی دان انگلیسی، در سال ۱۸۴۷ منطق ریاضی را ارائه کرد که امروزه اساس بازیابی اطلاعات در بسیاری از پایگاه های اطلاعاتی و همچنین ابزارهای کاوش اینترنت است. از طریق منطق بول، می توان مفاهیم مختلف (کلیدواژه ها) را به منظور گسترش دادن یا محدود کردن دامنه جستجو با یکدیگر ترکیب کرد و به نتایج کاوش دقیق تر و مرتبط تری در یک پایگاه اطلاعاتی دست یافت.

■ AND : برای محدود کردن جستجو

■ OR : برای بسط جستجو

■ NOT : برای محدود کردن (استثنا کردن)

نکته مهم:

■ عملگرها حتما باید با حروف بزرگ تایپ شوند (برای این که با stop word اشتباه نشوند).

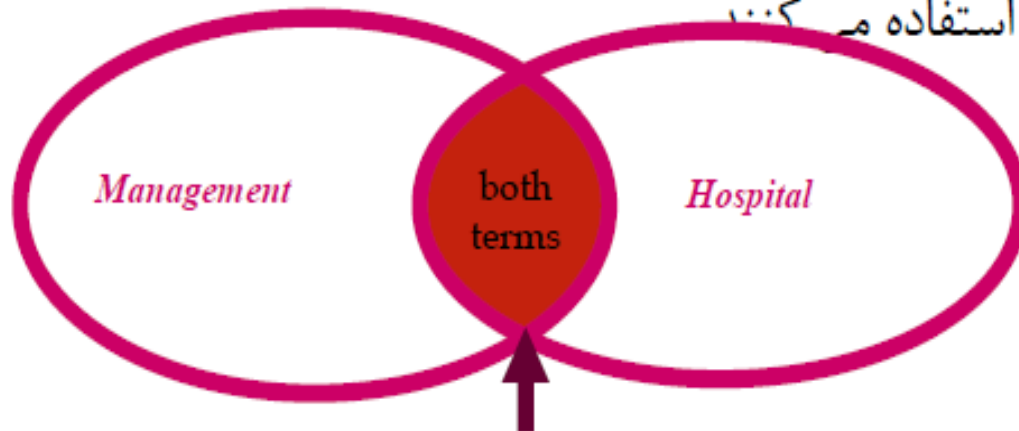
■ هرگاه عملگرها بین دو اصطلاح یا عبارت بیایند باید به اندازه یک کاراکتر با آن ها از هر طرف فاصله داشته باشند.

چيست Stop word

- ایست واژه ها، کلمات بازدارنده یا کلمات توقف، برخی از کلماتی هستند که تا حدی یا به طور کامل توسط موتورهای جستجو نادیده گرفته می شوند.
 - کلماتی شبیه به **the, an, a, of, or** و یا به عبارتی، کلماتی مثل حروف ربط، اضافه و خیلی از کلمات دیگر که هیچ ارتباطی با محتوا ندارند، موتورهای جستجو هم در جستجو و هم در نمایش نتیجه آن ها را نادیده می گیرند.
 - معمولا این کلمات باعث وجود مشکلات بسیاری از جمله ابهام، مشکلات بار سرور و ... می شوند.
-

عملگر AND

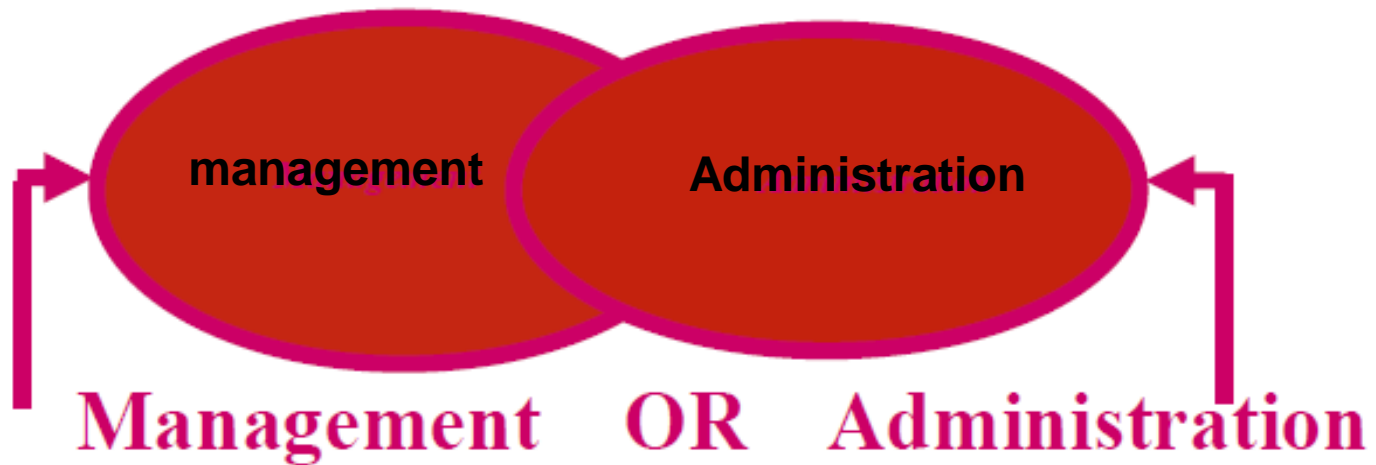
- عملگر AND جستجوی شما را محدود می کند
- رکوردهایی را بازیابی می کند که هر دو کلیدواژه را داشته باشند
- اگر رکوردی فقط یکی از واژگان را داشته باشد آن رکورد بازیابی نخواهد شد
- برخی موتورهای جستجو از علامت + و یا فاصله بین کلمات به جای AND استفاده می کنند

Management AND Hospital

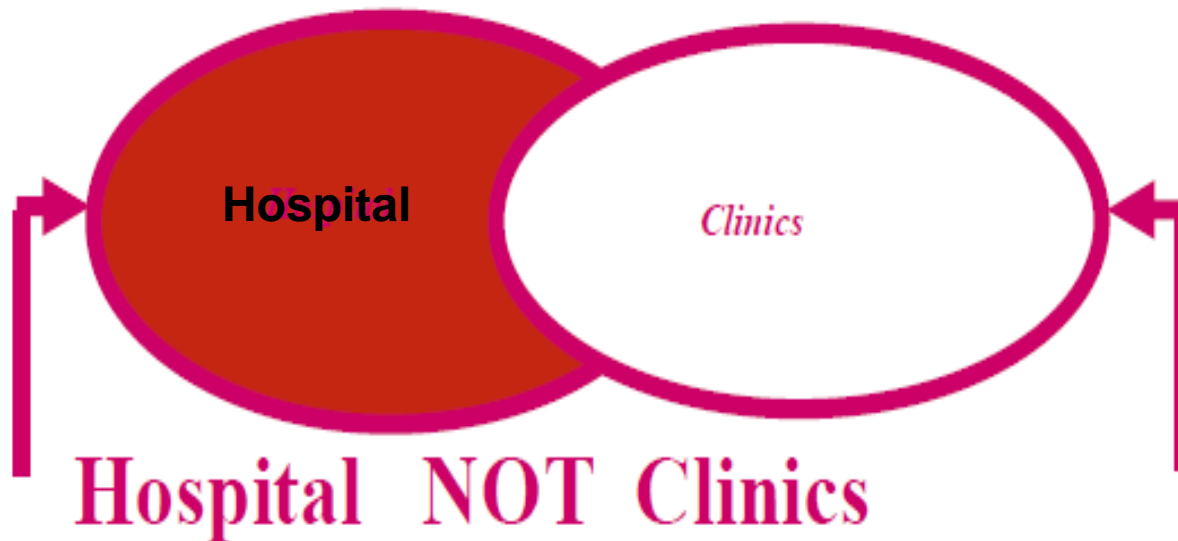
عملگر OR

- عملگر OR برخلاف عملگر AND باعث گسترش دامنه جستجو می شود. یکی از کاربردهای مهم استفاده از عملگر OR پوشش مفاهیم یا اصطلاحات مترادف، مرتبط یا با املاهای متفاوت است.
- عملگر OR بیشتر برای جستجوی کلید واژه‌های مشابه به کار می رود و جستجوی شما را گسترده تر می کند
- رکوردهایی را بازیابی می کند که یک یا هر دو کلیدواژه مورد نظر را داشته باشند

عملگر NOT

- عملگر NOT جستجوی شما را محدود می کند
- رکوردهایی را بازیابی می کند که فقط یکی از کلیدواژهها را داشته و کلید واژه (های) دیگر را نداشته باشد.
- برخی موتورهای جستجو از علامت - به جای NOT استفاده می کنند

انواع جستجو

Simple Search

مواجهه با انبوهی از اطلاعات
ضریب بازیافت بالا و ضریب دقت پایین

Advance Search

استفاده از عملگرهای منطقی
محدودگرهای زمانی، مکانی، زبانی، و موضوعی
افزایش ضریب دقت و پالایش اطلاعات

جستجوی عبارتی (Phrase Search)

■ جستجوی عبارتی مناسب جستجوی اسامی خاص، عناوین مشخص است.

■ در این نوع جستجو از علامت " " در اول و آخر عبارت استفاده می شود.

■ این نوع جستجو باعث افزایش دقت جستجو می شود.

■ جستجوی عبارتی، یکی از مهم ترین و در عین حال قدرتمندترین امکانات کاوش در بسیاری از ابزارهای کاوش به شمار می آید. از طریق جستجوی عبارتی می توان یک عبارت یا جمله مشخص را به همان ترتیبی که کلمات وارد کادر جستجو شده اند، مورد بازیابی قرار داد.

■ World AND Health AND Organization

■ "World Health Organization"

کوتاه سازی

- کوتاه سازی: عمل اضافه کردن علامتی به ابتدا یا انتهای ریشه یک کلمه برای بازیابی حالات مختلف آن است.
- کوتاه سازی خصوصا برای بازیابی حالات مفرد و جمع یک کلمه مفید می باشد.
- در بیشتر نظام های بازیابی اطلاعات علامتی که برای آن به کار می رود * است.
- مثال:

با جستجوی **teach***

کلمات **teacher, teaching, teachers** بازیابی می شوند

■ \$, #, *, ?

از توجه شما متشکرم